Antti Koskela/pg

7.1.2019

Eduskunnan työelämä- ja tasa-arvovaliokunta
TyV@eduskunta.fi

Asiantuntijapyyntönne 18.12.2018

Lausunto hallituksen esityksestä laeiksi julkisista rekrytointipalveluista ja osaamisen kehittämispalveluista, alueiden kehittämisen ja kasvupalvelujen rahoittamisesta, yksityisistä työnvälityspalveluista sekä taloudelliseen toimintaan myönnettävän tuen yleisistä edellytyksistä annetun lain 1 ja 2 §:n muuttamisesta, HE 93/2018 vp

Yleisesti kaikista lakiesityksen osista

- Palveluita ja hallintorakenteita uudistettaessa on otettava huomioon henkilöstön asema, perehdytys ja jaksaminen.

- Henkilöstön siirtoja ja sijoittumista on seurattava systemaattisesti, jotta ei pääse syntymään yksilöille kohtuuttomia tilanteita, ja henkilöstöryhmien edustajien tulee voida osallistua monipuolisesti myös uusien toimintojen suunnitteluun.

Työvoimapalveluista ja osaamisen kehittämispalveluista

- Muihin pohjoismaihin verrattuna Suomen työvoimapalvelut ovat huomattavan aliresurssoidut. Jos tämä jatkuu tulevaisuudessa, ei millään hallinnollisella muutoksella voida poistaa sitä, että myös tulokset jäävät vaatimattomammiksi kuin muissa pohjoismaissa.

- Nykyisiin TE-toimistoihin verrattuna maakunnilla olisi laajemmat mahdollisuudet soveltaa rekrytointipalveluja. Tämä antaa maakunnille paremmat mahdollisuudet edistää rekrytointeja ja osaamisen kehittämispalveluja, mutta tuo myös haasteita. Hyvien käytäntöjen leviämistä tulee edistää ja varmistaa osaaminen ja laatu. Lainsäädännön väljyys voi olla etu ja rasite.

- Esitys antaa maakunnille mahdollisuuden antaa työvoimapalveluiden tuottaminen ulkopuoliselle palveluntuottajalle, jotka voisivat hoitaa myös asiakkaan palveluprosessiin liittyviä tehtäviä. Tämän suhteen tulee varmistaa palvelun laatu, tietosuoja ja oikeudet silloin, kun asiakkaan palveluprosessia hoitaa ulkopuolinen palveluntuottaja.

- Ylipäätään on hyvä harkita, miltä osin työvoimapalvelut voivat nojata täysin tai pääosin sähköiseen asiointiin, ottaen huomioon kansalaisten yhdenvertaisuus ja erilaiset tietotekniset valmiudet, sekä alueelliset erot.

- Rekrytointipalvelut ja työllisyyden edistäminen ovat toimintoja, joissa paikallistuntemus ja alueen elinkeinojen ja työvoimatilanteen tunteminen ovat keskeisiä. Keskittäminen maakuntatasolle osaltaan vaikeuttaa tätä, mikä on hyvä ottaa valmistelussa huomioon.

Alueiden kehittämisen ja kasvupalvelujen rahoittamisesta

- STTK edellyttää, että työnhakupalveluiden korkea laatu ja mahdollisimman hyvä hakijoiden kohdistaminen oikeisiin palveluihin on jatkossa kasvupalveluiden lähtökohta.

- STTK:n mielestä maakuntien yleiskatteellinen rahoitus on työvoimapalveluiden kohdalla ongelmallinen ainakin kahdesta syystä: se ei huomioi rahoitusperusteena työllistyneiden määrää eli palveluiden tuloksellisuutta, eikä varmista sitä, että työvoimapalveluihin ylipäätään käytetään riittävästi resursseja (ei korvamerkintää). Erityisesti vaikeasti työllistyvien työnhakijoiden kohdalla tulee edellyttää riittävää resurssointia.

- Esityksessä säilytettäisiin monin osin nykylainsäädännön mukaiset sääntelyt toimintatapoineen, kuten palkkatuki, työolosuhteiden järjestelytuki ja starttiraha, jotka säilyisivät pääosin nykyisen kaltaisina. On hyvä, että uudistuksessa keskitytään lain selkeyttämiseen ja eri säännösten yhdistämiseen ja kokoamiseen, sillä varsinainen rakennerahastotoiminta on pääosin toiminut hyvin.

- Kansallisella normiohjauksella ja valvonnalla on varmistettava, että tuottajilla on riittävästi osaavaa henkilöstöä eri palvelukokonaisuuksissa, sillä palvelujen tarkoituksenmukaisuus, laatu, vaikuttavuus ja yhdenvertaisuuden vaatimus edellyttävät riittävää ja osaavaa ammattihenkilöstöä.

- Yrityksille tarjottavien palveluiden ja yrityksen kehittämisavustuksen kokoaminen selkeämmäksi kokonaisuudeksi on perusteltu ja tarpeellinen tavoite. Ottaen huomioon lainsäädännön tarkoituksellisen väljyyden ja maakunnallisen valinnanvapauden, tulee kiinnittää huomiota myös yrittäjien yhdenvertaisuuteen.

Käyntiosoite:
Mikonkatu 8 A, 6. krs
0100 Helsinki
Postiosoite:
PL 421
00101 Helsinki

Puhelin: (vaihde)
(09) 131 521
Faksi:
(09) 652 367
Sähköposti:
etunimi.sukunimi@sttk.fi

www.sttk.fi

Antti Koskela/pg

7.1.2019

Yksityisistä työnvälityspalveluista

- On hyvä, että yksityisessä työnvälityksessä kokeillaan erilaisia pilottihankkeita ja ollaan innovatiivisia erityisesti vaikeasti työllistyvien työnhakijoiden työllistämisessä, mutta tulee arvioida missä määrin ihmiset voivat olla erilaisten epävarmojen kokeilujen kohteena mm. yhdenvertaisuusvaatimuksen näkökulmasta.

- Yksityisen työnvälityspalvelun sääntelyihin kuuluu maksuttomuus, eli kielto periä maksuja työnhakijalta hänen saamistaan työvoimapalveluista. Lakiesityksissä kuitenkaan maksukiellon piiriin eivät kuulu työpaikkojen etsintä eikä työnhaun ”neuvontaa syvällisempi” (?) tuki ja ohjaus. STTK:n mielestä kirjaus on epäselvä ja saattaa johtaa siihen, että työnhakupalveluita lipsuu jatkossa maksullisuuden puolelle. Palveluiden sisällön seuranta on myös haastavaa tämän rajanvedon kannalta. Maksullisten palveluiden skaala tulisi ehdottomasti kirjata nykyistä selvemmin.

Lisätietoja Antti Koskela, ekonomisti
antti.koskela@sttk.fi